

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 25. oktober 2007
Sagsnr.: 39

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat og grundnotat om Kommissionens spørgeskema vedrørende gennemførelsesbestemmelserne til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91.

Med venlig hilsen

Hanne Lauger

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/Fødevarestyrelsen/2.2 /2.1

J.nr. PD 07-611/EU14-000009

24. oktober 2007

PLM/SPPE/LOUJ/TAER

FVM 463

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens spørgeskema vedrørende gennemførelsesbestemmelserne til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91

KOM-dokument foreligger ikke

Kommissionen har den 28. september 2007 fremsendt spørgeskema vedrørende gennemførelsesbestemmelserne til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91 (den nye økologiforordning).

Der er frist for besvarelse af spørgeskemaet den 31. oktober 2007.

Den nye økologiforordning træder i kraft den 1. januar 2009. Inden ikrafttræden skal de eksisterende gennemførelsesbestemmelser revideres med henblik på at blive tilpasset den nye økologiforordning.

De midlertidige undtagelser, der er i de gældende gennemførelsesbestemmelser, kan ikke umiddelbart overføres i de nye gennemførelsesbestemmelser. Dette skyldes blandt andet, at en del af undtagelserne er ændret med den nye økologiforordning.

De nuværende undtagelser skal enten ophæves eller videreføres igennem artikel 22 i den nye forordning.

Besvarelsen af spørgeskemaet vil i sig selv ikke have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. De gennemførelsesbestemmelser, der bliver resultatet af spørgeskemabesvareelserne vil kunne have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet, men denne vurdering kan først foretages, når forslaget til gennemførelsesbestemmelserne foreligger.

Regeringen agter, i forbindelse med besvarelse af spørgeskemaet, at give udtryk for, at man fra dansk side arbejder for:

- harmonisering på højest muligt niveau.
- at reglerne ikke medfører ekstra byrder for erhverv og myndigheder.
- at kontrollen bør være risikobaseret, og ikke bør svækkes.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/Fødevarestyrelsen/2.2 /2.1

J.nr. PD 07-611/EU14-000009

23. oktober 2007

PLM/SPPE/LOUJ/TAER

FVM 463

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens spørgeskema vedrørende gennemførelsesbestemmelserne til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91

KOM-dokument foreligger ikke**Resume**

Den nye økologiforordning træder i kraft den 1. januar 2009. Inden ikrafttræden skal de eksisterende gennemførelsesbestemmelser revideres med henblik på at blive tilpasset den nye økologiforordning. Kommissionen har i den forbindelse fremsendt et spørgeskema vedrørende en række tekniske aspekter i relation til revideringen af gennemførelsesbestemmelserne. Spørgeskemaet har umiddelbart ingen betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har den 28. september 2007 fremsendt spørgeskema vedrørende gennemførelsesbestemmelserne til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91 (den nye økologiforordning).

Kommissionen skal bruge besvarelsen af spørgeskemaet under deres udarbejdelse af et forslag til gennemførelsesbestemmelserne.

Et endeligt forslag skal fremsættes med hjemmel i art. 38 i Rådets forordning (EF) nr. 834/07 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91

Et endeligt forslag til gennemførelsesbestemmelser behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen gennemførelsesbestemmelserne. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget til gennemførelsesbestemmelserne uændret eller udtale sig imod det.

Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede gennemførelsesbestemmelserne.

Der er frist for besvarelse af spørgeskemaet til den 31. oktober 2007.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Den nye økologiforordning træder i kraft den 1. januar 2009. Inden ikrafttræden skal de eksisterende gennemførelsesbestemmelser revideres med henblik på at blive tilpasset den nye økologiforordning.

Kommissionen har i den forbindelse fremsendt et spørgeskema vedrørende en række tekniske aspekter i relation til revideringen af gennemførelsesbestemmelserne.

De gældende gennemførelsesbestemmelser, der er fastsat i bilagene til Rådets Forordning 2092/91 (den gældende økologiforordning), vil danne basis for de nye gennemførelsesbestemmelser.

De midlertidige undtagelser, der er i de gældende gennemførelsesbestemmelser, kan ikke umiddelbart overføres i de nye gennemførelsesbestemmelser. Dette skyldes blandt andet, at en del af undtagelserne er ændret med den nye økologiforordning.

De nuværende undtagelser skal enten ophæves eller videreføres igennem artikel 22 i den nye forordning. Når en undtagelse vedtages igennem artikel 22, skal der tages stilling til, om det skal kræves, at der indhentes forudgående tilladelse. Ligesom der skal tages stilling til, hvem der skal være ansvarlig for udstedelsen af tilladelserne i de enkelte tilfælde.

Den nugældende økologiforordning trådte i kraft i henholdsvis 1992 for planteproduktionen og 2000 for husdyrproduktionen. Der var dengang brug for en række undtagelser. Markedet har siden udviklet sig, og det er på den baggrund, at Kommissionen med spørgeskemaet særligt fremhæver de tilfælde, hvor der i den nugældende forordning er mulighed for undtagelser, sådan at det i hvert enkelt tilfælde overvejes om undtagelsen stadig er nødvendig.

(Gennemførelsesbestemmelser i forhold til de nye anvendelsesområder som akvakultur og vin vil først blive udarbejdet når de allerede eksisterende gennemførelsesregler er revideret).

Første del af spørgeskemaet omhandler undtagelser til forordningen. Undtagelser kan være nødvendige, fordi forordningen som udgangspunkt harmoniserer på højst mulige niveau. Und-

tagelserne skal derfor sikre en fleksibilitet sådan, at økologien fortsat kan udvikle sig i alle medlemslande uanset meget forskellige forudsætninger for at drive økologi - Det skal overvejes, om der fortsat og evt. i hvilken form, der skal være mulighed for undtagelser. Der drejer sig især om:

Undtagelser, der har til hensigt at gøre det nemmere for landmændene at påbegynde eller fortsætte med økologisk produktion under problematiske klimatiske-, geografiske- eller strukturelle forhold.

Undtagelser der giver mulighed for at anvende ikke-økologisk input, når økologisk input ikke er til rådighed.

Undtagelser, der giver landmanden mulighed for at løse specifikke management problemer ved at måtte holde kvæg, får og geder inde i den sidste del af opfedningen

Undtagelser i tilfælde af katastrofer.

Undtagelse der giver mulighed for, at indsætte ikke økologiske dyr.

Anden del af spørgeskemaet omhandler den konkrete brug af undtagelser. Det skal overvejes, hvordan undtagelserne må bruges og i hvilken form de enkelte undtagelser skal udformes:

Efter den nugældende forordning er det i de fleste tilfælde de enkelte kontrolorganer, der har kompetencen til at tillade brug af undtagelser. Efter den nye økologiforordning skal de enkelte kontrolorganer principielt ikke længere have denne kompetence. Men det skal overvejes, om undtagelserne fremover skal udformes sådan, at den enkelte landmand umiddelbart fra forordningsteksten kan se, om han har mulighed for at gøre brug af en undtagelse, eller om medlemsstaterne i de enkelte tilfælde skal tage stilling til, om og under hvilke betingelser en undtagelse kan bruges. Herudover skal det overvejes, om landmanden også skal underrette kontrolorganet/myndigheden, når han anvender en undtagelse og herunder redegøre for berettigelsen til at kunne anvende undtagelsen.

Tredje del af spørgeskemaet omhandler præcisering af regler og begreber - Det skal overvejes, om der enkelte steder er brug for præcisering af anvendte regler og begreber:

Skal fjerkræ kunne opdrættes i etager?

Er der brug for præciseringer af reglerne vedr. minimum slagtealder?

Er der brug for en definition af begrebet ”systematisk”?

Er der brug for en definition af begrebet ”i nyere tid”?

Er der brug for en definition af begrebet ”ekstensivt husdyrbrug”?

Er der brug for en præcisering af reglerne vedr. den tilladte mængde kvælstof?

I den nye forordning er der øget vægt på risikobaseret kontrol. Det skal i den forbindelse overvejes, om det er relevant at fastholde, at der altid skal være et årligt fysisk kontrolbesøg?

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om spørgeskemaet.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af reglerne i Rådets Forordning 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler med senere ændringer samt bekendtgørelse nr. 244 af 2. april 2004 med senere ændringer (økologibekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 1089 af 12. december 2003 om registrering i database for økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale og bekendtgørelse nr. 1089 af 12. december 2003 om foderstoffer til anvendelse i økologisk akvakulturbrug, samt bekendtgørelse nr. 605 af 15. juni 2006 om økologiske fødevarer m.v. og bekendtgørelse nr. 114 af 23. februar 2004 om økologisk akvakulturbrug

Konsekvenser

Besvarelsen af spørgeskemaet vil i sig selv ikke have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. De gennemførelsesbestemmelser, der bliver resultatet af spørgeskemabesvareelserne vil kunne have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet, men denne vurdering kan først foretages, når forslaget til gennemførelsesbestemmelserne foreligger.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt i skriftlig høring

Landbrugsrådet har fremsendt skriftligt høringssvar den 22. oktober 2007, og Økologisk Landsforening har fremsendt skriftligt høringssvar den 23. oktober 2007. Da der er tale om lange og detaljerede høringssvar vedlægges begge høringssvar som bilag til dette notat.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en harmonisering på økologiområdet på højst mulige niveau og er derfor principielt ikke tilhænger af undtagelser og forlængelse af overgangsordninger. Det må samtidigt erkendes, at der på en række områder stadig kan være behov for undtagelser og overgangsordninger. Der er således brug for en vis fleksibilitet sådan, at økologien fortsat kan udvikle sig i alle medlemslande uanset meget forskellige forudsætninger for at drive økologi. Undtagelsesmulighederne bør dog forvaltes strengt og i videst mulige omfang være tidsbegrænset. Spørgeskemaets tekniske dele vil blive besvaret i henhold til de overordnede synspunkter og under hensyntagen til høringssvarene.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Spørgeskemaet har endnu ikke været drøftet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Høringssvar fra Landbrugsraadet

"Generelle bemærkninger

Landbrugsraadet finder, at hensigten i forordningen om, at detailreglerne skal fastlægges på et meget højt niveau skal fastholdes. Det gælder særligt med hensyn til at fastholde udfasningen af de overgangsordninger, hvor der allerede i den gældende forordning er fastsat udløbsdatoer. Det gælder for eksempel overgangsordninger for kvæg-, svine- og fjerkræstalde m.v. fra 31. december 2010 og brug af konventionelt foder fra 31. december 2011.

Derudover skal muligheden for at anvende den nye forordnings regler om fleksibilitet forvaltes restriktivt. Der bør således som udgangspunkt primært være tale om klimatisk betingede tilladelser. Derimod bør der fortsat være mulighed for at anvende dyr af ikke-økologisk oprindelse, da der endnu ikke er et tilstrækkeligt antal økologiske avlsdyr med et højt genetisk potentiale. Populationerne er endnu for små til et egentligt økologisk avlsarbejde.

Ud fra et administrativt synspunkt ville det være hensigtsmæssigt, hvis den enkelte landmand kunne se direkte i forordningen, om en undtagelse kan anvendes. Det kan imidlertid føre til en udbredt anvendelse af undtagelser og mindske incitamenterne til at gøre en indsats for at overflødiggøre undtagelserne. Derfor bør afgørelsen træffes af de kompetente myndigheder. Det er samtidig helt afgørende, at det ikke er de enkelte kontrolorganer, der træffer afgørelsen.

Endelig finder Landbrugsraadet, at det nuværende EU-logo som udgangspunkt skal fastholdes. Alternativt skal et nyt redesignet logo fastlægges meget hurtigt med henblik på ikrafttræden samtidig med den nye forordning, og der bør være mulighed for at anvende det gamle logo i en overgangsperiode for eksempel på emballage eller etiketter.

Vedr. specifikke spørgsmål

- Annex 1 7.1: Skal der være et loft på 170 kg N per ha?
 - Nej, Danmark skal holde fast i 140 kg N pr. ha på bedriftsniveau med loft på maksimalt 70 kg N fra konventionelle husdyr og at arbejde for at udfase anvendelsen af konventionel husdyrgødning. Der er ikke behov

for at skelne mellem forskellige typer af husdyrgødning, hvorimod der er behov for en nærmere stillingtagen til anvendelsen af teknikker til behandling af husdyrgødning (separation m.v.).

- Annex 1.A.2.4: Obligatorisk tilladelse til anvendelse af mikroorganismer
 - Alle mikroorganismer til jordforbedring bør godkendes på forhånd af de kompetente myndigheder før landmænd anvender dem

- Annex 1.B.3.8: Udfasning af anvendelse af konventionelle dyr
 - Forordningen bør fastholde det nuværende niveau (10 henholdsvis 20 pct.), da der endnu ikke er tilstrækkeligt økologisk avlsmateriale

- 1.B.8.4.1: Etagesystemer for fjerkræ
 - Der er endnu ikke danske erfaringer med opdrætssystemer i etager, men der kan være nogle velfærds- og miljøfordele herved, så muligheden bør undersøges nøjere. Ved en tilladelse til anvendelse af opdrætssystemer i etager skal der fastsættes regler fx. for dyrenes nytte/nettoareal, frihøjde, og de generelle regler som regulerer etagesystemer til fjerkræ bør vurderes ift. om der skal fastsættes strengere krav til økologiske etagesystemer. Det er for eksempel vigtigt at antallet eller størrelsen af udgangshuller i fjerkræstalden sættes i forhold til det samlede etage(nytte-/netto-)areal, og ikke til staldens gulvareal, så fjerkræets adgang til udearealet ikke begrænses. Inden der gives tilladelse til sådanne produktionssystemer må der gennemføres en nærmere analyse.

- Annex I.B.7.1. Loft over brug af husdyrgødning
 - Maksimalt 140 kg (se ovenfor)

- Annex 1.B.1.7. Skal ekstensive produktionsenheder defineres?
 - Den generelle harmonilovgivning(nitratdirektivet?) lægger begrænsninger på intensiteten på de konventionelle bedrifter, hvorfor der ikke er behov for at fastlægge en ny definition af ekstensive bedrifter i økologiforordningen efter forordning 95070 er ophævet.

- Annex 1.B.6.1.2. Skal være en nærmere afklaring af anvendelsen af "systematisk mutilation"?

- Ja, det vil være nødvendigt i forhold til at sikre produktionens troværdighed, men visse indgreb skal fortsat være tilladt i forhold til produkternes kvalitet (studning/kastration) og arbejdsmiljø (afhorning) m.v. Afklaringen bør foretages af de kompetente myndigheder
- Annex 1.B.6.1.9. Skal slagtealderen for fjerkrælinier specificeres?
 - Nej. Frem for at fokusere på en bestemt slagtealder eller maksimal daglig tilvækst bør man i højere grad se på dyrenes velfærd. Det er derfor vigtigt der udvikles/anvendes et alment internationalt anerkendt velfærdsvurderingsværktøj. Det kunne være en "gait-score", men det skal afklares om det er oplysninger er tilgængelige pt.
- Annex 1.B.2.1.2. Skal der være en definition af "recent past"?
 - Ja, der skal være en definition af "nyere tid" – for eksempel ved tilladelse til nedsat omlægningstid for vedvarende græs, der har været underlagt en fast ordning eller nedsat omlægningstid for løbegårde m.v.
- Annex 1.B.2.1.2: Skal man fastholde de nuværende undtagelser?
 - Som nævnt ovenfor forventer vi, at de fastsatte udfasninger af eksisterende undtagelser fastholdes uden forlængelse, og her skal behovet endvidere dokumenteres og indberettes til den kompetente myndighed.
- Annex III.5 og 2. Skal der fortsat være minimum et årligt kontrolbesøg?
 - Ja – der bør være mindst et kontrolbesøg på økologiske bedrifter, der sælger økologiske produkter. Det er et enkelt budskab, som er nemt at kommunikere ud til fx. forbrugere.
 -

Det årlige besøg behøver evt. ikke gennemføres som en "fuld fysisk kontrol," men kunne, ud fra principper for risikobaseret kontrol og for at udnytte kontrolressourcerne bedre, fx. gennemføres som stikprøvekontrol eller kontrol af et bestemt tema.

Vedr. begrebet rådighed af foder og husdyr

Det er vigtigt at anvendelsen af konventionelt foder og husdyr udfases.

Problemstillingen er forskellig henholdsvis før og efter 2012, hvor anvendelsen af konventionelt foder udfases for enmavede dyr. Det er imidlertid helt afgørende vi får en fælles EU-definition af begrebet "til rådighed" for at modvirke konkurrenceforvridning mellem producenter i forskellige medlemsstater og producenter underlagt forskellige kontrolorganer. Derfor skal rådigheden/tilgængeligheden vurderes af de kompetente myndigheder og ikke de enkelte kontrolorganer og det er vigtigt, at alle slutter op om ordningen. Det bør ikke være muligt at en medlemsstat opkøber økologisk foder i en anden medlemsstat og at denne efterfølgende finder det nødvendigt at udvide dispensationen til at bruge konventionelt foder. Et databasesystem som for frø og udsæd, vurderes ikke at være brugbart til foder eller husdyr. Det vil være meget tungt og dyrt at administrere, og antallet af udbydere kan være meget blandet/forskelligt".

Høringssvar fra Økologisk Landsforening

”Generelle bemærkninger

Mere restriktive nationale regler

Det er med stor beklagelse at Danmark ikke kan opretholde sine særregler. Foreningen anser det for væsentligt at forsøge at få dem eller nogle udpegede med i de kommende detailregler.

Økologisk Landsforening vil den 1. november udpege hvilke af disse der er de vigtigste at få gennemført som fælles EU regler med henblik på at fastholde dem. Foreningen vil derfor vende tilbage med en indstilling angående dette.

Anvendelse af hjælpestoffer fra det nuværende annex 2

Kommissionen har som et non-paper opstillet en tabel over den nuværende EU forordning 2092/91 med tilhørende bilagstekster og den kommende forordning samt forslag til tekst i en Kommissionsforordning med detailregler. Det fremgår, at alle krav, om at behovet for at anvende diverse input fra anneks 2 skal godkendes af kontrolmyndigheden eller organet, er slettet. Baggrunden for dette er omlægningen af kontrolsystemet i overensstemmelse med forordning 882, hvor kontrolorganet ikke længere er overordnet ansvarlig myndighed.

Denne udeladelse af krav, om at behovet skal godkendes inden anvendelse samt mulighed for at fastlægge restriktioner på tilladelsen betyder imidlertid, at disse hjælpestoffer efter ikrafttrædelse af den nye EU-forordning kan anvendes uden restriktioner. Mest synligt er det, at den nuværende begrænsning på at anvende ikke økologisk N-gødning forsvinder. Baggrunden for at slette krav om godkendelse fra kontrolorganet er omlægningen af kontrolsystemet i overensstemmelse med forordning 882, hvor kontrolorganet ikke længere er overordnet ansvarlig myndighed. Netop anvendelsen af ikke økologisk N-gødning anses for at være et potentielt troværdighedsbrud sammenholdt med forbrugerforventninger. Det er Økologisk Landsforenings opfattelse, at det er skadeligt og en betydelig udvanding af regelsætter at udelade krav om at anvendelse kræver tilladelse fra kontrolmyndigheden alle de nævnte steder, og organisationer foreslår derfor, at der foretages en anden konsekvensrettelse således, at det er MS authority, der skal godkende behov m.m..

Økologisk Landsforening vil samtidigt gerne gøre opmærksom på, at kommissionen i art. 16 3A er givet en mulighed for at harmonisere dette område. Hvis Kommissionen har tænkt at udnytte denne mulighed hvilket Økologisk Landsforening på nuværende tidspunkt finder er væsentligt, så er det særdeles uhensigtsmæssigt at give anvendelsen fri i en mellemliggende periode.

Art, 4, a, ii land-related crop cultivation

Der har i den sidste tid vist sig et akut behov for at præcisere princippet om, at økologi knytter sig til driften af jorden i sammenhæng med væksthusproduktion. Væksthusproduktion kan også foregå i jorden, men de produktioner, hvor det er hele planten og ikke et produkt af planten, der skal sælges f.eks. krydderurter, prydplanter, udplantningsplanter i modsætning til tomater, agurker etc. her kan det være rimeligt at tillade, at produktionen foregår i et afgrænset dyrkningsmedie sammensat af de medier, der i øvrigt er tilladt i økologisk produktion. For at undgå at muligheden for at dyrke disse kulturer i afgrænsede medier skal medføre at øvrige væksthuskulturer også kan dyrkes i afgrænsede medier som pletter f.eks. er der behov for, at detailreglerne kommer til at indeholde en specifik formulering om, hvilken type kulturer, der kan dyrkes i et afgrænset medie.

EU logo

Økologisk Landsforening bakker op om, at det nye EU logo skal redesignes, men foreningen finder, at det kan komme på tale at udskyde ikrafttrædelsestidspunktet, for at få et nyt logo på plads i tide til, at det kan indarbejdes på emballagerne. Foreningen tager endvidere for givet, at der ved ikrafttrædelse sikres mulighed for at bruge eksisterende emballager op.

Vedr. specifikke spørgsmål

- Annex 1 7.1: Skal der være et loft på 170 kg N per hectare?

Ja, der skal være et loft på kilo N/ha, men det er særdeles vigtigt, at Danmark kan fastholde det nuværende loft på 140 kg N pr. ha på bedriftsniveau. Det er denne grænse, der giver danske økologiske mælkebedrifter en miljømæssig fordel sammenholdt med konventionelle. Begrænsningen kan evt. formuleres, så der **max. kan**

tillades op til 170 kg N/ha.. Vi anser det endvidere for at være væsentligt, at **alle N gødninger** med undtagelse af kløvergræs i sædskiftet indregnes. Det bør derfor formuleres, at **"som minimum medregnes al husdyrgødning"**.

Endvidere er det vigtigt at sikre, at der fortsat er en regulering af anvendelsen af konventionel organisk gødning, jf. den generelle bemærkning om tilladelse fra kontrolmyndigheden ved anvendelse af input fra annek 2. Økologisk Landsforening ønsker ikke, at der fastsættes et fast loft på tilladt ikke økologisk gødning i implementeringsreglerne, idet der skal være mulighed for at udfase anvendelsen i takt med de lokale/regionale muligheder, men det er helt afgørende, at det nuværende krav om at hjælpestoffer "need recognized by the inspection body or inspection authority" erstattes af "need recognized by MS authority"

- Annex 1.A.2.4: Obligatorisk tilladelse til anvendelse af mikroorganismer
 - Alle mikroorganismer bør godkendes på forhånd af de kompetente myndigheder, før landmænd anvender dem

- Annex 1.B.3.8: Udfasning af anvendelse af konventionelle dyr
 - Forordningen bør fastholde det nuværende niveau (10 henholdsvis 20 pct.), da der ikke er tilstrækkeligt økologisk avlsmateriale. Der kan fastsættes en deadline evt. januar 2015 for revurdering af denne mulighed.

- 1.B.8.4.1: Etagesystemer for fjerkræ
 - Der er endnu ikke danske erfaringer med opdrætssystemer i etager, men ligesåvel som der visse steder udtrykkes skepsis overfor systemet kan dette også rumme velfærds- og miljømæssige fordele. Økologisk Landsforening finder derfor, at der i første omgang skal udarbejdes en faglig udredning om systemerne i relation til husdyrvelfærd og miljø, inden der tages endelig stilling. Hvis systemerne tillades skal der naturligvis fastsættes regler vedr. nytteareal pr. dyr, frihøjde, m.v., som også er reguleret i eksisterende forordning om fjerkræ

- Annex I.B.7.1. Loft over konventionel husdyrgødning
 - Maksimalt 140 kg (se ovenfor)

- Annex 1.B.1.7. Skal ekstensive produktionsenheder defineres?
 - Ekstensive produktionssystemer er blevet anvendt i sammenhæng med samgræsning og som kriterier for hvilken type gødning, der må anvendes fra ikke økologiske husdyrbedrifter.

Den generelle harmonilovgivning lægger begrænsninger på intensiteten på de konventionelle bedrifter, hvorfor der ikke er behov for at fastlægge en definition af ekstensive bedrifter på baggrund af husdyrintensiteten i økologiforordningen efter forordning 95070 er ophævet. Tværtimod må det overvejes om anvendelsen af begrebet "ekstensive" i sammenhæng med samgræsning ikke bør udgå.

I sammenhæng med import af ikke økologisk husdyrgødning bør det overvejes, om der skal formuleres forbud mod visse typer ikke økologiske staldsystemer, f.eks. hønsemøg fra burægssystemer eller fuldspaltestalde. Dette kan i første omgang indføres af MS authority og i anden omgang vedtages som en fællesskabsregulering under art. 16, 3.A.

- Annex 1.B.6.1.2. Skal være en nærmere afklaring af anvendelsen af "systematisk mutilation"?
 - Ja, det er nødvendigt at fastsætte klarere regler på dette område. Det klare danske forbud mod næbtrimning udgår med ikrafttrædelse af den nye forordning. I anprisningen kan vi ikke bruge at systematisk næbtrimning ikke er tilladt. Økologisk Landsforening foreslår at den nuværende tekst i de eksisterende EU detailregler tilpasses, så det fremgår at: tandklipning, næbtrimning, halekupering på svin er forbudt. Afhorning af tyre, halekupering af lam og kastration er dog tilladt.
- Annex 1.B.6.1.9. Skal slagtealderen for fjerkrælinier specificeres?

Nej. Frem for at fokusere på en bestemt slagtealder eller maksimal daglig tilvækst bør man i højere grad se på velfærden af dyrene. Det er derfor vigtigt, der udvikles/anvendes et alment internationalt anerkendt velfærdsvurderingsværktøj. Økologisk Landsforening kan henvise til den internationalt beskrevne Gait-score. Se reference **KESTIN, S.C., KNOWLES, T.G., TINCH, A.E., GREGORY, N.G. 1992. Prevalence of Leg**

weakness in broiler chickens and its prevalence with genotype. Veterinary Record 131:190-194.

- Annex 1.B.2.1.2. Skal der være en definition af "recent past"?

Ja, i stedet for at anvende udtrykket recent past i sammenhæng med at reducere omlægningstiden for løbegårde til svin og fjerkræ bør der stilles krav om, at det kan dokumenteres at der ikke har været anvendt ikke tilladte midler på arealet indenfor de sidste 6 måneder, inden omlægning påbegyndes.

- Annex 1.B.2.1.2: Skal man fastholde de nuværende undtagelser?
 - Økologisk Landsforening indstiller at de fastsatte udfasninger af eksisterende undtagelser fastholdes uden forlængelse. I tilfælde af katastrofe situationer kan alle undtagelser komme på tale, det anser foreningen som et element i fleksibilitet reglerne.

Som udgangspunkt er det foreningens opfattelse at forordningen skal fastlægge klare kriterier for i hvilken type situationer, der kan gøres brug af undtagelser. De enkelte kontrolmyndigheder skal dog have mulighed for at vurdere om der er behov for en undtagelse i det pågældende land i en pågældende situation, Dette kan være vigtigt for at sikre et incitament for at udvikle produktionen.

I relation til de nævnte undtagelser vil Økologisk Landsforening knytte særlige kommentarer til følgende:

Anvendelse af ikke økologiske hønniker

Økologisk Landsforening ser ikke nogen grund til at fastholde denne mulighed. Alle lande har fagligt mulighed for at starte en produktion op. De lande der ikke måtte ønske at starte en hønnikeproduktion kan importere fra de lande, der har en hønnikeproduktion. DK har søgt særstatus på salmonellaområdet, hvis denne ansøgning imødekommes af EU Kommissionen kan vi også eksportere levende dyr til Sverige og Finland.

Annex I.B.8.3.4 slutfedning på stald

Hvis denne mulighed skal fortsat skal forefindes bør den indskrænkes til kun at kunne anvendes til tyre, og der bør stilles krav om adgang til løbegård. Foreningen er p.t i interne drøftelser angående mulighed for slutfedning.

- Annex III.5 og 2. Skal der fortsat være minimum et årligt kontrolbesøg?
 - Ja – også selv om vi har risikobaseret kontrol.

Vedr. begrebet rådighed af foder og husdyr

Det er principielt meget vigtigt at få en fælles definition på til rådighed, især når det handler om foder, der kan handles over store afstande. Økologisk Landsforening har dog endnu ikke noget forslag til en skriftlig definition. Reelt er vurderingen af, om der er foder til rådighed en vurdering, der bør træffes på fællesskabsniveau. En mangelsituation bør normalt ikke opstå helt akut, dvs. en tilladelse til at anvende en begrænset mængde ikke økologisk foder bør først være diskuteret på et SCOF møde. I det tilfælde at et medlemsland, mener der er tale om en akut situation, og derfor giver en tilladelse inden, der har været afholdt SCOF møde bør Kommissionen orienteres og tilladelsen bør blive behandlet på et efterfølgende SCOF møde med henblik på evt. forlængelse eller ophør.

Økologisk Landsforening har end nu ikke udarbejdet et endeligt indspil angående overvejsen om til rådighed kan afgrænses til at vedrøre foder dyrket i EU. Men dette spørgsmål vil organisationer vende tilbage til.

Angående dyr er der måske en bedre mulighed for at arbejde med en udbudsdatabase. Det må i den sammenhæng overvejes, om der af dyrevelfærdsmæssige årsager skal fastlægges en geografisk afstand, indenfor hvilken der skal afsøges dyr. Foreningen har ikke debatteret administration af dyr og til rådighed”.